

DE KERN

Door Eric Donckier

Pijnlijk

Hoe groot was het begrotingstekort 2015 voor alle Belgische overheden samen? Volgens de regering-Michel bedroeg het tekort 2,7 procent van het bruto binnenlands product. De Nationale Bank ziet in haar jaarverslag een tekort van 2,8 procent van het bbp. En de Europese Commissie denkt dat het zelfs 2,9 procent van het bbp is. Nu zult u misschien denken dat 0,1 of 0,2 procent verschil weinig uitmaakt. Logisch. Maar wanneer we die tekorten omzetten in euro's, dan ziet het plaatje er toch enigszins anders uit. Volgens ramingen van de Nationale Bank liep het bruto binnenlands product 2015 op tot 410 miljard euro. Dat betekent dat elke 9,1 procent overeenkomt met 410 miljoen euro. Dat is wel veel geld. Een tweede vaststelling van de Nationale Bank is dat het begrotingstekort vorig jaar wel verminderde in vergelijking met dat van 2014: van 3,1 naar 2,8 procent van het bbp. Maar dat dit enkel een gevolg was van het feit dat er minder rentelasten moesten betaald worden. Niet omdat de schuld afnam, wel omwille van de lage rentevoeten. Die lage rentevoeten zijn uiteraard meegenomen. Maar wat wanneer ze weer stijgen? We weten allemaal dat niets definitief is. Nu eens zijn de rentevoeten laag, dan weer hoog. Nu eens is de olieprijs laag, dan weer hoog. Nu eens zijn de grondstofprijzen laag, dan weer hoog.

Ideologisch is het gemakkelijk om te pleiten voor besparingen dan wel belastingen om de begroting te saneren. In de praktijk is het een stuk moeilijker. Ook bij de N-VA weten ze daar ondertussen alles van

**REACTIES:
DEKERN@HBVL.BE**

Indien we er gemakshalve van uitgaan dat de Nationale Bank gelijk heeft, dan moeten de verschillende regeringen nog voor 2,8 procent van het bbp maatregelen nemen waarvan 2,5 procent structureel. Met structureel bedoelen we maatregelen die steeds opnieuw hetzelfde opbrengen. Gouverneur Jan Smets van de Nationale Bank denkt dat de rentelasten nog met 0,5 procent van het bbp kunnen dalen als gevolg van de aanhoudende lage rentevoeten. Dit betekent dat hoe dan ook voor 2 procent van het bbp of zo'n 8,2 miljard euro structurele maatregelen nodig zijn. Dat betekent besparingen en/of nieuwe belastingen. Ideologisch is het gemakkelijk om te pleiten voor besparingen dan wel nieuwe belastingen. U heeft uiteraard begrepen dat de liberalen eerder voor het eerste en de socialisten eerder voor het tweede zijn. De praktijk is een stuk moeilijker. Daar weten ze ook bij de N-VA ondertussen alles van. Voor de verkiezingen heette het dat het enkel om besparingen mocht gaan. Maar hun ministers vragen vooral meer geld voor veiligheid en defensie. En hogere belastingen treffen in principe de hogere inkomens, maar wegen in verhouding toch zwaarder door in kleine beurzen. Toch zal het moeten gebeuren. Al was het maar om de pensioenen te kunnen blijven betalen. En die pensioenen zijn in België al geen vetpot.

PRIMARK
JAAGT
DE HUUR
OMHOOG

Horecazaken in Demerstraat moeten sluiten omdat prijzen de pan uitswingen

HASSELT - Brasserie De Hertog in de Demerstraat sluit deze zomer na 36 jaar de deuren. "Mijn contract loopt in juni af en een nieuw contract is dubbel zo duur. De komst van Primark in deze straat doet de huur zo stijgen dat je die met horeca onmogelijk kan betalen", zegt uitbater Patrick Leman. Ook zijn buur van brasserie Vogelsanck zit over enkele jaren aan het einde van zijn contract. Restaurant Pattos klaagt intussen over Primark-bezoekers die in zijn zaak het toilet binnenglijpen.

Liliana CASAGRANDE/Dirk JACOBS

Patrick Leman moet zijn brasserie De Hertog in de Demerstraat sluiten door de komst van Primark schuin tegenover. "De huur wordt zo hoog, dat kan ik niet meer betalen."

FOTO'S SHEN DIEREN

"Deze kant van de Demerstraat is jarenlang een uithoek geweest, er kwamen hier maar weinig shoppers voorbij", zegt Patrick Leman van De Hertog. "De komst van Primark hebben we wel gevoeld. Eerst in positieve zin: onze omzet steeg op bepaalde momenten met 30 à 50 procent. Primark-kanten eten misschien eerder een broodje dan een steak, maar dat is ook mooi meegenomen."

"Doods Hasselt"

Maar nu maakt Leman, die het pand van zijn brasserie huurt, kennis met de keerzijde van de medaille. "In juni verloopt mijn huurcontract en de eigenaar is duidelijk: hij wil liever een kledingzaak dan horeca in dit pand.

Hij vraagt 4.080 euro en voor het lege pand naast mij nog eens 3.550 euro. Hij wil die samen verhuren. Dat is 7.550 euro: geen enkele horecazaak kan dat aan. Bovendien is de hype van Primark hier voorbij en wordt het aantal klanten duidelijk minder. Nu betaal ik 2.148 euro huur. Dat gaat nog, maar veel meer lukt niet." Leman kijkt uit naar een ander pand. "Ik wil een zaak die om 18 uur sluit, in een of andere Hasseltse zijstraat waar de huur wat lager ligt. De Demerstraat is onbetaalbaar geworden. Verderop vroegen ze ook al 6.500 euro voor een pand van 60 vierkante meter. Nadat het jaren leegstond, hebben ze het voor ongeveer 5.000 euro verhuurd aan een pizzabak-

ker. Hoelang zal die dat kunnen betalen? Eigenlijk geef je zo alleen nog aan grote ketens de kans om iets te huren. Met als resultaat dat Hasselt 's avonds dood is." Iets verderop in de Demerstraat ligt brasserie Vogelsanck. Daar zit de eigenaar over enkele jaren met hetzelfde probleem als De Hertog. Ook hier loopt het contract af. Intussen blijft de zaak nog tot laat in de avond open, in tegenstelling tot de meeste andere horecazaken in de buurt.

"Onbetaalbaar"

Winkeluitbater Sarah Valcke-neers heeft geen last van verhoogde huur: ze is zelf eigenaar van het pand waar haar winkel in feest- en carnavalartikelen gevestigd is.

"Mijn grootmoeder heeft dit pand gekocht tijdens de Tweede Wereldoorlog. Huurprijzen van 5.000 euro? Nee, dat zouden wij nooit kunnen betalen. Eigenaars die te veel vragen maken de stad kapot. We ondervinden trouwens niet zo'n grote invloed van Primark. Met Halloween hebben we wel meer klanten gezien, maar daar bleef het bij."

Toilet

"Wij betalen hier nog een normale huurprijs", zegt chef Billie van Pattos, een horecazaak gespecialiseerd in aardappelgerecht. Zijn collega Kadriano houdt de prijzen in de buurt in de gaten. "Onvoorstelbaar wat ze vragen: tot 7.000 euro per maand." "Dat kan

je toch alleen maar op twee manieren betalen: ofwel doe je alles in het zwart, ofwel leg je drugs tussen je broedjes", vindt Billie. "Wij kunnen hier ook alleen maar overleven omdat we alles zelf doen. Ik ga 's morgens om halftzes mijn patatten al sorteren in de groothandel." Veel klanten houden de uitbaters naar eigen zeggen niet over aan Primark. "Als ze komen, eten ze vaak soep met twee lepels", lacht Billie. "Maar eigenlijk willen ze vooral het toilet gebruiken, waar ik toch een probleem mee heb. Ik poets het nu al vijftien keer per dag, wie betaalt dat? Bovendien heb ik al meegemaakt dat iemand de wc heeft verstopt door verpakking van Primark-artikelen door te spoelen."

"Vanzelf normaliseren"

Ady Franssen heeft een juwelierszaak in de Demerstraat, maar is ook eigenaar van het pand waar nu groentehandel 't Spruitje zit. "Ik zou de huur kunnen verhogen, maar ik doe het niet", zegt Ady. "Ik heb liever een huurder die stipt betaalt en die niet over om het even wat zeurt. Trouwens, als je te veel vraagt, dan zijn die zaken al na een maand of zes weer weg. Wat heb je daaraan? Die hoge prijzen zullen wel vanzelf weer normaliseren." Volgens Franssen is het voor een gewone handelaar tegenwoordig onmogelijk om nog een eigen pand te kopen in deze buurt. "Je zit dan toch al snel na 2 à 3 miljoen euro."

Populair

In het Primark-deel van de Demerstraat zijn intussen verschillende projectontwikkelaars bezig. Kolmont, bouw- bijvoorbeeld naast 't Spruitje aan een handelsruimte en vier appartementen. "Van die flats zijn er al twee verkocht en de interesse voor de rest is groot", zegt Michel Verhoeven van Kolmont. "Voor de handelsruimte ligt dat anders. Die plaatsen we pas in de markt als we vrij nauwkeurig weten wanneer alles klaar is. Op dat ogenblik leggen we ook de huurprijs pas vast." Volgens de stad Hasselt zijn de stijgende huurprijzen in de Demerstraat geen uitzondering. "Dat is in heel de stad zo", zegt schepen van Economie Tom Vandepuit (CD&V). "Hasselt is nu eenmaal populair en dat merk je aan de prijzen. De komst van Primark heeft een boost aan dat stadsdeel gegeven. Als de prijzen nu te hoog zijn, zullen die ook weer zakken. De markt regelt zichzelf."

Trein zonder bestuurder rijdt van Landen naar Tienen

Lege trein kan pas na 12 kilometer gestopt worden

LANDEN/TIENEN - De NMBS staat voor een raadsel: een treinstel is gisteren in Landen spontaan aan het rijden gegaan, zonder dat er een bestuurder op zat. Niemand weet hoe dat kon gebeuren. Pas twaalf kilometer verder, in Tienen, is de rit gestopt: een conducteur kon op de trein (die geen passagiers vervoerde) springen en hem doen stoppen. Veiligheidshalve was het station van Tienen wel ontruimd. Het treinstel was onlangs nog maar gerenoveerd in de werkplaatsen van de NMBS.

Bart MOERMAN/Raf van MECHELEN

"Dit is nog nooit gebeurd", zegt NMBS-woordvoerder Bart Crols. "Gelukkig is de veiligheid nooit in het gedrang gekomen." Het incident gebeurde gisteravond. Een treinbestuurder was met een leeg treinstel op weg van het Waalse Quiquempoix naar Leuven, toen hij vreemde geluiden hoorde. Daarop besliste hij in de station van Landen te stoppen, terwijl hij rond de trein liep, om te kijken wat er aan de hand was, begon die spontaan te rijden. De bestuurder sloeg alarm. Prompt werden alleansen richting Tienen op groen gezet. "De trein reed zeer langzaam, het spoor was vrijgemaakt en het station van Tienen was ontruimd, zodat er nooit gevaar was voor onze reizigers", zegt Crols. Alle slagbomen en overwegen richting Tienen hebben onderweg hun werk gedaan, ook daardoor ontstond geen probleem.

"Groot raadsel"
De trein deed ongeveer een half uur over de 12 kilometer naar Tienen. Daar was een spoorvrijgemaakt, waardoor de trein zou kunnen stoppen. Uiteindelijk kon een treinbestuurder in Tienen vanop het perron op de trein te springen en hem zo tot stilstand te brengen. De vorige bestuurder had de deur open gelaten.

Het is voor de NMBS een groot raadsel hoe de het treinstel vanzelf is kunnen beginnen bollen. Volgens Bart Crols gaat het om een treinstel van het type 'Break', dat dateert uit de jaren tachtig. Het is onlangs gerenoveerd, en uitgerust met een TBLS+-remstelsysteem: was het een rood sein tegengekomen, dan was het dus vanzelf tot stilstand gekomen. Volgens Crols is er nooit gevaar geweest voor de reizigers, maar bij aankomst van de trein in Tienen was het station toch veiligheidshele ontruimd, terwijl de brandweer ook paraat was. Maar dat was dus niet nodig. Het bewuste treinstel blijft voorlopig voor onderzoek in Tienen. De bedoeling is in de komende dagen grondig na te gaan wat er precies gebeurd is.

KLIER

Jonge verkeersovertreeders laten ouders opdraaien voor hun boetes

Ady Franssen: "Die hoge prijzen zullen vanzelf weer normaliseren."

→ Uilenspiegel verdwijnt

HASSELT - Ook het bekende café De Uilenspiegel op de Hasseltse kleine ring sluit tegen eind dit jaar.

"Ook dit pand is van de familie Hayen", zegt uitbater Carine Verlies. "Jammer, maar veel valt er niet aan te doen. Hier komt een nieuwbouwmeth appartementen. De huur zal zo hoog zijn dat wij die niet kunnen betalen. De Uilenspiegel is een bekend stadsgezicht, maar dat volstaat niet om de afbraak te stoppen." Ook na 40 jaar café kunnen Carine en haar broer Erwin niet zomaar stoppen. "We kunnen niet stempelen. We gaan dus een nieuw café openen in Hasselt." (ic)

→ Merendeel van panden in handen van vastgoedfamilie met smaak

HASSELT - Het gebouw van Primark is eigendom van de familie Hayen. De familie bezit naast vele panden in Hasselt ook flink wat vastgoed aan de Meir in Antwerpen. Onlangs kochten ze nog een pand van 3.500 vierkante meter aan de Guldenvislaan in Brussel.

In Hasselt heeft de familie Hayen, die weinig in de openbaarheid treedt, een heel imperium waaronder de vroegere Majestic (nu Massimo Dutti), de Picadilly aan de Havermarkt en De Uilenspiegel op de Guffenslaan. Jules Hayen, een plastisch chirurg, heeft intendant de vastgoedafdeling Alkimo van Alken-Maes overgenomen en verhuurd dus via de broer. Bij Alken Maes verwijzen ze voor meer uitleg naar de familie Hayen, maar die

konden we gisteren niet bereiken. Ook journalist Ludwigi Verduynen schrijft op zijn website derijkskebelgen.be de familie Hayen als "discreet". Volgens hem zit het vermogen van de familie verankerd in twee holdings in Liechtenstein en woont de dochter in Monaco. Jules Hayen heeft een zeer goede neus voor hoe mensen shoppen. Hij investeerde 35 jaar geleden al in panden in Antwerpen die nu in handen zijn van ketens. Hij bood het modehuis Hermès zelfs voor een symbolisch bedrag een prachtig gerenoveerd pand in de Schuttershofstraat aan. Zodra Hermès toeptakte, was de toon gezet en kon hij nog andere internationale mode merken naar zijn panden in de Schuttershofstraat halen. (ic)

BEX
DAMES- & HERENMODE
OPENING NIEUWE WINKELS
MET KORTINGSACTIE!

St. Maartenplein 4-13 3512 Stevoort • Hasselt • info@bexkleding.be